

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDÚMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Külföldön: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

NEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Előzetett ellenség.

— július 2.

Sajátszerű valami az, hogy bizonyos dolgok majdnem dátumszerűen ismétlődnek. Így van ez a mi előzetett ellenségeink, szeretett horvát testvéreink szarvaival is. Ezek is időnként letörnek, azután megint megnövekednek, mint az olhullatott szarvasagancsok.

1848-ban, éppen jun. 27-én tudatta Janos főherceg Jellasich horvát bannal, hogy elvállalta a király meghagyása folytán a közbenjárói tisztet annak a viszálynak békés kiegyenlítésére, mely a magyar kormány és a „kedves horvát bán“ személyében összpontosult horvátság között fenforog. Együttal felszólította a magyar kormányt, hogy engedjen Jellasich követeléseinek.

Tehát az osztrák kormány magyar nemzet ellen fegyveresen pártot ütött horvát ellenséget akkor egyenesen oltalmába vette. Nemcsak! De százötvenezer pengő frtot és 16 ágyut is küldött Jellasichnak és a magyar kormánytól követelte, hogy e pénzből százezer frtot térítsen vissza és a horvát seregeket jövőben fizesse pontosan.

Most, ugyancsak ez év június 27-én szólalt fel a magyar képviselőházban Kovásevics horvát képviselő és leleplezte ott az osztrák kormányt, hogy pénzt küldöz Horvátországba abból a ezélből, hogy ott a magyarokat kiirthassák.

Tehát egy horvátországi képviselő bizonyítja azt be, hogy Horvátországban ma ugyanazok az állapotok uralkodnak, melyeket a negyvenes években Gáj Lajos és társai megteremtettek s melyek Jellasich pártütésében értek el tetőpontjukat. Horvátországban ugyanis az osztrákok izgatják a fő és alpapságot, meg a hivatalos hatóságokat arra, hogy szervezzék Magyarország ellen az izgatást.

No hát ezzel a horvát testvérekkel egyszer s mindenkorra végleg le kell számolnunk. Elég volt egy sütetből egy lepény! Nem szabad ismét addig várunk, addig tétlenkednünk, amíg a bécsi kéz biztatására valami újabb Jellasich másodszor is átjön fegyveresen a Dráván.

Az tehát a kérdés: akarnak-e a horvátok végkép szakítani Magyarországgal? Az a kérdés: jobb szeretnének végkép magukra maradni?

Az a kérdés: Auszriához huznak-e szivesebben?

Mi azt nagyon jól tudjuk, hogy a horvátoknak eszükágában sincs Magyarországtól elválni vagy elszakadni. Hisz ha a köztünk lévő kapcsolatok kettészakadna, akkor a derék horvátok elesnének attól a „fehér lap“-tól, amelyet a haza bőlese 1867-ben elég meggondolatlanul oda adott a horvát mostoha testvéreknek. Akkor a horvátok nem kapnák ki részüket azokból a milliókból, amelyeket a szegény, de általuk gyűlölt, megvetett magyar ember fizet adóban.

A horvátok egyszerűen minden alkalmat felhasználnak arra, hogy minket, magyarokat zsarolhassanak. Olyanok ők, mint a rossz cselédek, akik a gazdájukat folyton-folyvást ócsárolják, de azért tovább szolgálnak. A horvát tulzók, akiknek háta mögött a bécsi kéz működik, nap nap után azt lármázzák: mily lelketlenek, mily barbárok vagyunk mi magyarok.

Ezek elferdítik a történelmet, meghamisítják a történelmi földrajzot és statisztikát és példátlan cinizmussal hazudnak el mindent, ami

Szülőföld.

Rég elsodort már kebledről az élet,
Te egyszerű, te hangtalan vidék.
De gyermeked még most is őrzi képed,
S ha rád gondolkodok, régi kedvem éled
S most is tudok kacagni, sirni még.

Bölcsődala eszembe jut anyámnak
És véle mennyi tündérszép mesék...
Virágos réten tarka lepkék járnak,
Nyomukba szállni sarkalnak a vágyak,
Ne tűnj el édes képzelet, ne még.

Hej, mennyit is vesztettem már azóta,
Hogy halmaidtól búcsúmat vevém!
Beszédes ajkon megfagyott a nóta,
Nevető szem a bánat könnyét ontja;
Fogy az ifjúság és fogy a remény.

Letört a bánat, — már a vágy se sarkal
Alkotni, tenni szépet és nagyot.
Nem vár sehohol rám megterített asztal,

Téli a szívem keserű panaszzal...
Azt se tudom: élek-e vagy halok?

Szülőföldem, panaszló szómra hallgass.
Nehéz az élet s a világ hamis.
S ha mind elhagynak, akik még szeretnek,
Ugye, bus keblem kebleden pihen meg?
Édesb lesz ott a sir nyugalma is.

Féskérő is elszáll a kis madárka
S jár messze tájon, zugó tengeren.
S törjön bár ketté a viharba szárnya,
Vagy leljen ékes zöldelő határra:
Régi féskére vágyik szüntelen.

Baja Mihály.

Zrinyi és Vörösmarty.

A magyar nemzet élete mindig szoros összeköttetésben állott a költészettel. Lírikusaink, epikusaink mindig egy közös forrásból merítettek: a történelemből: ez ad példát önzetlen tisztaságra, lelkes honsze-

relemre, ez mutatja, milyen volt a nemzeti érzület hajdan, mily körülmények voltak arra átalakító hatással, mivé lett az ősi nagyság stb. A lírikus levonja a tanulságot, az epikus példákkal igazolja. Bizonyítja ezt Balassa és Zrinyi, Vörösmarty és Petőfi meg mások.

Amde míg a honszerelmet rajzoló lírikusok közül csak Petőfi marad meg időtlen időkig, addig az epikusok közül sokan kérnek helyet a halhatatlanok pantheonjában, közöttük Zrinyi, az első magyar eposzírő és Vörösmarty, az epikusok fejedelme. Miként az erdőnek vannak virágai, ifju hajtásai, melyek körül diszítik a százados tölgyeket, ugye két költőnek is sok apró dala van, amde az erdők királya, a költészet koronájának gyémántja mégis csak a százados tölgy, ama hatalmas alkotás, mely körül helyet foglalnak a csemeték. Zrinyinek e hatalmas alkotása a „Zrinyiász“, Vörösmartyé „Zalán futása.“

Nagy hasonlóság van e kettő között. A forró honszerelmem, hazájáért aggódó féltékenység, a mult csodálata s a jövőbe vetett sejtelmes hit szülte mindkettőt.

Szomorú napok jártak hazánkban 1650

Csipkefüggönyök tisztítását

kifogástalanul teljesíti

HRABÉCZY ANTAL

ruhafestő és vegytisztító intézete

DEBRECZEN, Széchenyi-
uteza 42-ik szám.

évszázadok óta őket hozzánk kapcsolta.

Az igazságot azonban végleg elhallgatják. Arról mélyen hallgatnak, hogy csak a mi nagylelkűségünkől bírják tengetni életüket.

Pedig évszázadokon keresztül visszafelé menve, pontról-pontra, évről-évre be lehet igazolni, hogy ez a gonosz, javithatlan faj, folyton kövel dobálta a magyart azért a kalácsért, melylyel táplálta.

Hisz látjuk, hogy több, mint félszázad óta mindig Ausztriával fognak kezét a horvát granicsárok, hogy hazánk részére koldusbotot esztergályozzanak. Miért? Hálából azért, mert adójuknak egy részét mi magyarok fizetjük helyettük.

Miért? Azért, hogy szolgálókat tegyenek a bécsi kéznek. Ezért emlegetik folyton anyagi és politikai sérelmeiket. Emlegetik s évről-évre nagyobb követelésekkel állanak elő velünk szemben.

Ma már csakis Bécs felé kacsinthatnak, mert Szentpétervár felé begyepesedett a fü, amióta a japánok az atyuska fogát vagy 50 esztendőre kihúzták. A nagy illir álmokról, melyekkel Gáj Lajos bolonddátette őket, le kell mondaniok.

De hát legyenek nyílt ellenségeink, akkor azonban ne akarják, hogy saját emlőinken tápláljuk őket.

Ha ők a magyar állameszme iránt való gyűlöletből ismét az osztrákokkal fognak kezét, akkor tessék, menjenek Isten hírével s próbáljanak megélni a maguk emberségéből. Akkor ki fog tűnni: képesek-e megélni a maguk emberségéből?

Akkor be lesz igazolva, mennyire téved a derék, hazafias értelmű Kovácsévics, ha azt hiszi, hogy Magyarországnak épp oly szüksége van Horvátországra, mint a horvátoknak miránk.

Ez nem áll! Nekünk Horvát-

ország csak teher, csak nyög, mert mindig fizetett ellenségünk volt — s ma is az!

Hentaller Lajos.

Magyar udvartartás.

— július 2.

Kíváncsiak voltunk megtudni, hogy gróf Tisza István félhivatalos és legkedvesebb orgánuma mit szól Eötvös Károly indítványához, amelyet a főváros közgyűlésén tett. Persze, hogy mőkának és pedig illetlen mőkának mondja a vajda indítványát. Hogyne, hogyne! Hisz magyar udvartartást kíván a magyar főváros. Illetlenség azt kívánni a királytól, hogy ha már a rengeteg hadiköltségen kívül megszavazzuk az udvartartás költségeinek szaporítását, még azt is óhajtani, sőt követelni is, hogy legyen magyar udvartartás! Mit is képzél ez a magyar nép! Hát nem elég megtiszteltetés az, hogy hozzájárulunk az udvartartás költségeihez, még azt is követeli, hogy a király töltsön itt egy kis időt és ne csak néhány napig, legfőkébb néhány hétig tartózkodjék itt a magyar fővárosban és legyen itt is valami, amit magyar udvartartásnak legalább csufolni lehet.

Bizony koronás királyokkal nem szabad ám így beszélni. Még végre arra fog veteledni a magyar, vagy legalább némely magyar, hogy hirdetni, hinni és vallani fogja: a király a népert van és nem a nép a királyért. A hódolat csak akkor köteles adó, ha viszonyosság alapszik. Amilyen köteles hódolattal tartozik a nép a királynak, oly köteles hódolattal tartozik az uralkodó a nép fenségének. Egyik kiegészíti a másikat. Egyik a másik nélkül el nem képzelhető s az egyik legalább olyan tiszteletre méltó, mint a másik. S ami az osztrák népnek „természetszerűen“ kijár, azt a magyar nemzetnek kívánni, sőt követelni vajjon csakugyan illetlenség?

A kormány felfogása szerint igen. A magyar nép mindig alázatos volt és gázolástott magán. Királyhűsége tradícionális és ez a hagyományos ragaszkodás az uralkodójához átvonul egész históriáján. Most

Életének gyilkos kézzel szaggatja virágát,
Mig végtére kidől s maga lesz temetője nevének.“

Pedig romlatlan vala a magyar, akkor félvilág rettegte hatalmát, de most a

„Puhaság fertője emészti.“

„Hová lettünk nemzetem?“ Ez ösvény a végpusztulásba vezet, ha élni akarsz:

„Régi dicsőségnek bátran térj vissza nyomára!“

Ennyiben egyezik a két mű alapeszméje, illetve a Zrínyiész alapeszméje a Zalán futása tárgyával.

Hogy melyik epepejának volt erősebb szava, ki volt nagyobb hatással nemzetére, azt hirtelen bajos volna eldönteni, annyi bizonyos, hogy egyik sem volt pusztába kiáltó szózat.

Zrínyi nagy művének minden eseménye, minden epizódja a főhős, Zrínyi körül csoportosul; Vörösmarty Árpád körül koncentrálja a történetet, de minduntalan előtérbe lépteti Etét, mintegy bizonyosságául annak, hogy nemesak fejedelem, vezér tud örök példánykép lenni, de az egyszerű, tehetséges, igyekvő közember is.

Pázmán.

a főváros az indítvány — elfogadása alapján fölliratot intéz a képviselőházhoz, hogy addig ne szavazza meg a civilizista fölemelésére vonatkozó javaslatot, amíg itt magyar udvartartás nem lesz. Nem kifejezése ez is a hagyományos királyhűségnek? Kívánjuk, hogy több időt töltsön itt a király, mint eddig és ezzel kapcsolatban a magyar udvartartás itt költse el egy részét annak, amit a magyar nép az ugynevezett udvartartáshoz fizet.

Azonban a félhivatalos felfogás szerint ez illetlenség. Hogyan szabad ezt követelni, különösen akkor, amikor fizetésről, költségek szaporításáról, az udvartartás költségeinek növeléséről van szó? Ha fizetni kell többet, mint eddig és pedig sokkal többet, mint eddig, akkor fizessen többet, sokkal többet a magyar és ne szóljon egy szót sem, hanem gavallérosan, néma hódolattal, hátgörnyedve és megalázkodva egész a talpuyalásig fizessen és ne fejezze ki azt, amit lelke mélyén óhajt, mert különben illetlenséget követ el.

Vajjon nem sokkal nagyobb illetlenség, sőt tiszteletlenség-e az uralkodóval szemben eltitkolni, némaságba burkolni azt, amit szívünk mélyében óhajtunk? Az igazi tiszteletlenség éppen abból áll, hogy az uralkodót nem világosítjuk fel arról, amit óhajtunk és az óhajtások vágyak gyanánt egyre jobban gyűlnek és folyton gyűlnek a szivekben, amíg azok — minthogy kielégíthetlenség maradnak — végre haraggá növekednek.

Más irányban sokkal jellemzőbb ez az indítvány és annak elfogadása. Kurucz fővárosnak, önérzetes testületnek mondják viszont mások a magyar fővárost, amiért kifejezést mert adni a nép óhajtásának. Milyen szegény nemzet is ez a miénk! Milyen Istentől, embertől elhagyott, amikor hősiesség, vagy legalább is bátorság számba megy követelni azt, ami minden más országban, még a szomszéd Ausztriában is természetes dolog és magától értetődik. Tőlünk illetlenség azt kérni, amit más néptől megvonni hajmeresztő bűn volna. A magyar kormány kétségbeesik a magyar főváros illojalitása miatt, mert követelni meri, ami természetes és semmiféle más néptől meg nem vonható, meg nem tagadható, el nem vitatható. Bizony szegénységi bizonyítvány ez a követelés, de csak azért, mert követelés és nem teljesül sem most, sem a jövőben. A magyar nép mindig magára maradt, valahányszor kívánságait kifejezte. S most is illetlenséggel vádolják érte.

Városi közgyűlés.

— Első nap. —

— július 2.

Debreczen város józan gondolkodása, hazafias polgársága elhárította azt a nagy veszélyt, amelybe a város autonómiáját dönteni akarták, bizonyára felsőbb érdekből. Nehéz küzdelem után a többség kiragadta a város kezéből azt a szerencsétlen esendőrfegyvert, amelylyel öngyilkosságot készült elkövetni.

A lapunkban megkondult vészharang hangjai elhatolt a polgárság körébe. Pártunk tagjai a mezei munkák daczára tömör sorokban vonultak fel a csütörtök délután 3 órakor megnyitott rendes közgyűlésre.

Mig azonban a csendőrség kérdéskéig eljutottak, még egy másik veszedelemet

körül, mint 1820. körül: Akkor a török iga, a pártoskodás, nemtörődömség, most a bécsi kormány beolvasztó politikája végső csapással fenyegették Árpád örökségét. 1651-ben kiadja Zrínyi „Zrínyiészát“, melyben vészes hangon szólaltatja meg Jerikó kürtjét s őse, Zrínyi Miklós, hősi halálának keretében alapeszme, örökigazság gyanánt mondja: elvész hazánk, ha helyet adva a hitetlenségnek, nem igyekszünk kiűzni az ozmán hadat. E cél elérésére csak az lehet eszköz, ha anyagi s erkölcsi erejüket összetéve, egyszívvel-lélekkel fognak a cél elérésterv végrehajtásához.

Vörösmarty pedig, midőn látta, hogy a Habsburg-politika téltenségünket felhasználva, gyöngeségünket nem tekintve, életünk ellen tör, ijedten kiált fel: Régi dicsőségünk, mely hazát szerzettél s azt nyolcezzáz éven át megtartottad, nem hagytad el jó s balsorsában, eltűntél e a földről, avagy

„A tehetetlen kor jött el, puhaságra serényebb Gyermekek álltak elő az erősebb jámbor apáktól.“

Sóhajtva jajdul fel:

„— A hosszú nyugalom, henyeség lerontja

A nagy nemzeteket;

Megfordul a hajdan erős természet egészen.

kellett elhárítani. Az autonomia és a polgárok jogainak épségben tartásáért kellett sikra szállani.

Ugyanis a tárgysorozat tárgyalása előtt Domahidy főispán bejelentette, hogy előtte való napon délelőtt 11 órakor Szabó Kálmán és társai aláírással indítványt nyújtottak át az ő kezébe a galaczi ügyből kifolyólag a kormányhoz intézendő felirat tárgyában a magyar nyelv törvényes jogainak megvédésére a külképviseletben is. Ezt az indítványt a főispán délután fél négy órakor juttatta Kovács József polgármester kezébe.

A városi tanács tehát nem látta el az indítványt javaslattal, mert véleménye szerint azt **elkésve adták be.** Bakonyi Samu dr., Kiss Albert, Dégenfeld József gróf, Juhász Ignác és többen rámutattak arra, hogy az 1886-ik évi 21. törvényezikk 50. szakasza kimondja, hogy a közgyűlés tárgysorozatán kívül indítványok is tárgyalhatók, amelyek „a közgyűlési határnap előtt 24 órával az elnökségnek” nyújtandók be, sőt a közgyűlés tartama alatt is beadhatók, hogy 24 óra után folytatódó közgyűlésen tárgyalassanak. Hiába erőlködött hát a főispán azt bizonyítani, hogy a közgyűlés által megalkotott és a belügyminiszter által jóváhagyott tanácskozási ügyrend 14 §-a világosan kimondja, hogy az indítvány a közgyűlés határnapja előtt 24 órával a polgármesternek nyújtandó be, ez a határnap pedig reggel kezdődik és hiába támogatta őt ebben Magoss György dr. főügyész, a polgárok jogainak részen álló éber védői nem engedtek.

Bakonyi Samu dr. kérve kérte a főispánt, hogy nyugodjék bele a törvényhatóság tagjainak akaratába. Ez a törvényhatóság alkotta meg az ügyrendet, ez van hivatva egyedül azt kimagyarázni, ha a törvény és az ügyrend közt ellentétek vannak.

Két órai rendkívüli zajos vita után Domahidy főispán a közgyűlést felfüggesztette. Félórai szünet után az elnök újból megnyitotta a közgyűlést. Szabó Kálmán kijelentette, hogy a főispán beleegyezett az indítvány tárgyalásába, de azzal a kikötéssel, hogy a tárgysorozat első helyére a csendőrség ügyét tűzzék.

Igy térhetett át a közgyűlés az igazalom némi lecsillapulása után a csendőrség behozatalára vonatkozó tanácsi javaslatra. A jog- és pénzügyi bizottság ajánlotta, hogy a javaslatot vegyék le a napirendről.

Márk Endre ugyanezt indítványozta, miután a rendőrség általános államosítása a kormány programjába ugyis be van véve, de meg a javaslat nincs is kellően előkészítve.

Bakonyi Samu dr. hatalmas beszédben emelte fel védő szavát a törvényhatóság autonomiája mellett. Az indítványt magáévá teszi, de elvi kijelentéssel pótolni akarja. Be kell várni az országos törvényhozás álláspontját! A kormány elismerte önkormányzati jogunkat, mikor a rendőrkapitányokról volt szó. Szólok nem ad fel semmit ebből a jobból. **A szabadság ellen mindig a rend nevében történtek a támadások,** ezt bizonyítja a történelmünk sok szomorú pontja. Szervezzék az állam bünyűrendőrséget, ha állami feladatnak tartja. De, hogy ezt az állami feladatot egyedül csak a csendőrséggel lehetne teljesíteni, azt nem látja be. Hiszen úgy is meg van rá a hatalom, hogy igénybe vegyék a csendőrséget, ha szükség volna rá zavargások esetében, de ezért feladni önkormányzati jogunkat, **alkotmányos öngyilkosság volna.** A következőes megnyirbálás dacára a megtámadott alkotmányos jogok az önkormányzat sáncaiba menekülnek és ott védelmet találnak. Ki állíthatja, hogy nem lesz-e még erre a bástyára szükség? Javítsa, szaporítsa, fegyelmezze a város

rendőrségét, **hozzon érte minél több áldozatot inkább,** sem hogy önkormányzati jogát megbénítani engedje. Az erkölcsök javításán, az utcai botrányos káromkodások megszüntetésén pedig első sorban segítsen azzal, **hogy törölje el a város a szeszkereskedését!** Kiegészíti a határozati javaslatot azzal, hogy a csendőrség b hozatalának kérdését **egyszer mindenkorra vegyék le a napirendről.**

Dégenfeld József gróf elismeri, hogy a csendőrség szervezete jó. Értéke katonai szervezetében fekszik. De csak a vidéken, a pusztákon van helye. **Népes városokban roppant veszedelemes,** azért sohase lenne behozatala mellett.

Márton Imre érdekesen bebizonyítja, hogy a 100 gyalogrendőrből kell a főkapitánynak 2, a bünyűgyi osztálynál 9, a rendőrkapitányoknál 5, a bejelentő hivatalnál 8, vasutára, nagyerdőre 14, őrsparancsnokok rendelkezésére 10, toloncolásra 4, beteg átlag 4 rendőr, tehát a 100-ból csupán 44 marad a közbiztonsági szolgálat teljesítésére. De az se lehet szünet és pihenés nélkül, tehát fel kell őket váltani. Így aztán megcsúszik, **hogy tényleges szolgálatot csak 15 végez.** Itt a rendőrség baja. Kimutatja, hogy pénzügyi szempontból sem volna elegendő a terv. A 71 csendőr mellett 50 rendőrt kellene megtartani és a csendőrök költsége szaporodna berendezkedési, lakatanyai és más kiadásokkal sokkal magasabbra: mintha rendőrségünket okszerűen fejlesztenénk.

Fejér Ferenc dr.: A csendőrség behozatalát a városba csak a hatalom kívánja. A trójai faló mintájára beszempészi a város belterületébe az autonomia ellenségét. Azért kell a csendőr a hatalomnak, mert a rendőr feladata a rend, **de a csendőre a csend megteremtése. Csendet, némaságot akarnak, a szólásszabadság elfojtására törekcsenek!** (Hosszantartó viharos éljenzés és taps.)

Kiss Albert rámutat a bajai szerződésre, amelyben világosan ki van kötve, hogy a rendőrkapitány intézkedik a csendőrség fellett, de a csendőrség **annak alárendelve nincs,** hanem saját előjárói parancsa alatt áll. Utasításokat a belügyminiszter ad! Ez pedig autonomiánkat sújtja. Bakonyi indítványát fogadja el.

Szabó Kálmán szintén a politikai momentumokat emeli ki, amelyek miatt a tanácsi javaslatot nem fogadja el.

Kola János dr. vállalkozott egyedül a csendőrség behozatalának támogatására, de Juhász Ignác és még néhány bizottsági tag logikus érveikkel rögtön szembeálltak.

Husznál több aláírással névszerinti szavazást kértek, amit a főispán esti nyolcz óra tájban végre elrendelhetett.

A névszerinti szavazás eredménye az lett, hogy a törvényhatósági bizottság **73 szóval 70 szó ellenében a Bakonyi módosításával fogadta el a határozati javaslatot és így a csendőrség behozatalát levették a napirendről.**

Az idő előhaladottsága folytán az elnöklő főispán a közgyűlést felfüggesztette és folytatását másnap délelőtt 9 órára halasztotta.

Második nap.

Tegnap délelőtt 9 órakor folytatták a közgyűlést, amelyre már csak mintegy 80—90 tag jött össze.

Napirend előtt felszólalt Márton Imre az ellen, hogy a folytatódó köz-

gyűlést délelőttre tették, holott a törvényes tanácskozási ügyrend meghatározta a közgyűlések idejét délutánra. **Dégenfeld József gróf és Juhász Ignác** ugyanilyen értelemben szóltak. Domahidy Elemér főispán azt tartja, hogy a **felfüggesztett** közgyűlés folytatásának időmeghatározása elnöki jog. Az ügyrend értelmében a közgyűlést délutánra hívták össze, ma csak a felfüggesztett gyűlés folytatása van. Nem daczból tette ezt, szívesen és készséggel teljesíti jövőben a törvényhatóság ebbeli kívánságát, de ma délután más fontos hivatalos dolgai vannak, ezt kellett tekintetbe vennie.

Erre a kijelentésre az újabb fellegek elvonultak és a közgyűlés áttérhetett a napirendre.

Vecsey Imre főjegyző felolvassa a Szabó Kálmán és társai ismeretes indítványát a galaczi levél ügyében. A tanácsi javaslat az indítványt elfogadásra ajánlja.

Márton Imre: Nincs senki se bizonyára ebben a teremben, aki a tanács javaslatához ne járulna. De szóló és pártja a megokolást módosítani kívánja, olyformán, hogy a kormány figyelme ne csak a nemzeti nyelv, de a nemzeti jelvények és címerek jogainak érvényesítésére is terjedjen ki minden vonalon, így a külképviseletben is. A benyújtott módosítás így hangzik:

„Minthogy a magyar állam jelvényeinek és különösen nyelvének szuveren jogát számos törvényünk, egyebek közt az 1844. II. t. cz. és az 1868. XLIV. t. cz. is parancsolólag kifejezésre juttatta, — ezen jogok épségben tartását pedig a teljes paritás elrendelésével a közös ügyek kezelésére nézve is — az 1867. XII. t. cz. 28. §-a mellőzhetetlen feltétel gyanánt kötötte ki,

minthogy a paritásnak nyílt sérelmével a külső képviseleti hatóságok a magyar állam nyelvét és jelvényét még magyar állampolgárokkal való érintkezésben is állandóan mellőzik,

minthogy a nemzet jogait az azo. kal szembehelyezkedő törvénytelen gyakorlat bármily hosszú idő alatt sem szüntetheti meg, hanem ellenkező, a törvénytelen gyakorlat megszüntetésére irányuló nemzeti követelés teljesítés teszi halaszthatatlanná,

minthogy a nemzeti nyelvnek és jelvényeknek a külképviseletben való mellőzésében különösen sérelmes az a nemzetünket megalázó gyakorlat, mely még a magyar hatóságok is idegen nyelv törvénytelen uralmának akarja alávetni,

minthogy végül a magyar nyelv és jelvények jogainak tiszteletben tartásáról és ezeknek a külképviseleti közös hatóságok által törvényes gyakorlatba vételéről gondoskodni, a felelős magyar kormány kötelessége:

mindezeknél fogva mondja ki Debreczen város törvényhatósági bizottsági közgyűlése,

hogy az országgyűlés képviselőházához kérvényez és felir a czélból, hogy az országgyűlés alkalmas formában utasítsa a kormányt, hogy a magyar nyelv és jelvények törvényes jogai a külképviseletben is érvényesíttessenek,

valamint határozza el a közgyűlés azt is, hogy az ország összes törvényhatóságait megkeresi hasonló szellemű feliratnak az országgyűlés képviselőháza eléleendő terjesztése iránt.

A főispán elrendeli a szavazást a tanács javaslatára, amelyre 35-en felállással szavaztak.

Kiss Albert megtámadja ezt a szavazást. A kérdést úgy kell feltenni, hogy

Törlesztéses és egyéb kölcsönöket **Hartstein Kálmán Debrecen.**
a legelőnyösebb feltételek mellett
jelzalog kölcsön irodája Piac-utca 83. szám.

elfogadja-e a közgyűlés a tanács javaslatát Marton Imre módosításával?

Kovács József polgármester is ebben a nézetben van.

A főispán külön indítványnak minősíti a Marton Imre módosítását.

Ferenczy Gyula erős kifejezésekben kritizálja a főispánt, hogy az egyes tanácskozást huzavonással gátolja.

Domahidy főispán rendreutasította Ferenczyt. Eljárásában a törvény tisztelete vezeli egyedül, még ha az ő felfogása nem is egyezik meg egyes törvényhatósági bizottsági tagokéival. A szavazást megsemmisíti és a Kiss Albert nézete értelmében teszi fel újra a kérdést.

A közgyűlés csaknem egyhangulag elfogadta a Marton Imre által módosított indítványt.

A Bocskay szoborra a tanács által javasolt 200 korona adományt Vecsey László javaslatára 500 koronára emelték fel.

A megüresedett számtisztai állásra 45 szavazattal Hathy Jenőt választották meg. Rankay Jenőre 40 szavazat esett.

A világitási bizottságba beválasztották Szabó Kálmánt (kamaraelnök), Bechert Manót, K. Kiss Lajost, Garda Dezsőt és Szánthó Győzöt.

Az adóösszeírás költségeire 6000 koronát megszavaztak s kimondták, hogy a debreczeni szálláshelyek csőseit, kerülőit hosszú fegyverrel látják el.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Iskolai értesítés. A helybeli ref. főgymnáziumba ujonnan belépni kívánó növendékeket július havában minden hétköznap délelőtt 10 és 11 óra között jegyzem elő. Az előjegyzés alkalmával a keresztlevél és az iskolai bizonyítvány bemutatandó. A helybeli tanulók elutazott jótéteményes kérvényei szintén ebben az órában vehetők vissza az igazgatói hivatalban. Debreczen, 1904 július 1. Karai Sándor, igazgató.

A szénior utja. A reggeli lapok azt írják, hogy a szénior ma kezdi meg külföldi útját. Ez téves, mert a szénior mához egy hétre, július 7-én indul el. Innen Budapestre, honnan hajón Bécsbe, Linzbe megy, innen Attrangon keresztül Ischlbe utazik. Londonba megy aztán, honnan hajón Konstanzba s innen az oda közel fekvő Fägerwillenbe veszi útját. Október elsején hagyja el Harsányi Pál Fägerwillent és Lipcsébe utazik, hol a keleti nyelvek tanulására az egyetemre iratkozik.

Bizottsági ülés. Az ev. ref. egyház árványügyi bizottsága Dicsöffy József lelkész elnöke alatt tegnap délután 5 órakor az egyháztanácssteremben ülést tartott. Felvett segélyezésre a bizottság az eddigi 500 árvához még 24-et, kik közül 2 árvának nevelési segélyt is adnak. Kiutalványoztak négy rendkívüli segélyt is. A július 15-én szétosztandó nagy segélyt kiutalványozták ugyan, de az összeg nagyságát még véglegesen nem állapították meg. Az ülés este fél 8 órakor ért véget.

NAPI HIREK.

Hajdu vármegye közgyűlése.

— július 2.

A községi és körjegyzők által végrehajtott magánmunkálatok és az ezekért szedhető díjak megállapításáról szóló szabályrendelet törvényerőre emelkedhetésének sürgőssége indította Domahidy Elemér főispánt arra, hogy ma délelőttre rendkívüli közgyűlésre hívja egybe Hajdu vármegye törvényhatósági bizottsági tagjait.

Az erre vonatkozó javaslatot a jegyzők felszólalására némi módosításokkal látták

el. A közgyűlés azokat elfogadta. A belügyminiszterhez felterjesztik.

Az esküdtek kisorsolását eszközölt bizottságba bizalmi férfiakul Lévy Mártont, Farkas Pált, Dalmy Lászlót és Csapó Ivánt választották meg.

A Hajduböszörményben felállítani kért 4-ik gvögyszertárt az egészségügyi bizottság nem tartja szükségesnek. A közgyűlés is elégnék mondta ki a meglevő hármat.

Zalavármegye közönségének sztrájk-törvény alkotása iránt az országgyűléshez intézett feliratát a közgyűlés pártolja és hasonló szellemben fog felírni a képviselőházhoz.

Csanádmegye közönségének a vasárnapi munkaszünet kiterjesztése tárgyában az országgyűléshez intézett feliratára az állandó választmány azt javasolta, hogy vegyék tudomásul.

Jánosi Zoltán kérvénye, hogy Hajduvármegye közönsége is írjon fel a képviselőházhoz olyan szellemben, hogy a vasárnapi munkaszünetet a korcsmákra és trafikokra is terjeszszék ki egész napon át.

Rásó Gyula alispán nincs ellene a feliratnak, de a korcsmákra nézve a vasárnapi munkaszünetet csak a déli óráig tartja szükségesnek.

A közgyűlés az alispán nézetét tette magáévá és ilyen értelemben határozta el a feliratot.

A többi átiratokat egyszerűen tudomásul vették.

Néhány kisebb községi ügy elintézése után a közgyűlés 11 órakor véget ért.

Vasárnapi istentiszteletek. A ref. templomokban holnap a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Jánosi Zoltán lelkész. Kistemplomban Biró Ferenc segédlelkész. Újtemplomban K. Tóth Kálmán lelkész. Ispótytemplomban Halász András hittanhalgató. Csapókerthi imaházban Kovács János népközlői felügyelő. Homokkerti imaházban Szele György lelkész. Szegényházban Uray Sándor püspöki segédlelkész. — A róm. kath. templomban holnap, mely Pünkösd után a VI. vasárnap, a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: Délelőtt 6 órakor misézik Pák Emil 7 órakor Szabó István, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgymnáziumi növendékek részére, 9 órakor az ünnepélyes nagy misét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-pébános mondja segédlellyel; nagymise után Szabó István prédikál, háromnegyed 11 órakor a Svetits-zárda növendékei s az elemi iskolások jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h.-iskolai igazgató mond. fél 12 órakor dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, pebános keresztény tanítást tart. Délután 3 órakor Iytánia, utána szent olvasó. 5 órakor a Rózsafüzér-társulatnak hónapos ajtatosságát végzi dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, szent beszéd, körmenet és Iytániával.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

Hitelesítő közgyűlés. A tegnap és tegnapelőtt tartott városi rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvét tegnap délután hitelesítették.

A világitási vállalat új üzlet-szabályzata. A világitási vállalat új üzlet-szabályzata, melyet a miniszter is jóváhagyott, augusztus 1-én lép életbe. Az új üzlet-szabályzat szerint egy irodatiszti állást szerveztek, melynek betöltésére a tanács legközelebb meghirdeti a pályázatot. Az irodatiszt fizetése 1400 korona és 400 korona

lakbér. Az irodatisztnak könyvvezetői képesítéssel kell bírni és egy évi fizetésenként megfelelő biztosítékot kell le szni.

Kerékpáradó Debreczenben. Mint ismeretes, dr. Tóth Mihály rendőrkapitány nemrég indítványt adott be a városi tanácsnak, melyben azt javasolja, hogy a kerékpárra vessenek ki adót. A tanács az indítványt kiadta javaslatával végett Végh Gyula rendőrfőkapitánynak. A főkapitány elkészítette javaslatát, amely szerint azok, kik szórakozásból használják a kerékpárt, évenként 20 korona, azok, kiknek foglalkozásához tartozik, évi 10 korona adót fizessenek. A főkapitány javaslata legközelebb a tanács elé kerül. Elfogadja-e a tanács, azt nem tudjuk, de részünkről nem értünk egyet a javaslattal. Elsősorban is nehéz azt a határvonalat megállapítani, ki használja szórakozásból, ki foglalkozásból kifolyólag. A főkapitány megkülönböztetése nem mondható méltányosnak, mert pl. az orvosnak is, a távolabb lakó munkásnak is foglalkozásához tartozik és mégis a szegény munkás ugyanannyi adót fizessen, mint az az orvos, — ki legalább is háromszoros jövedelemmel rendelkezik a munkásénál. Ha már osztályozni akarják a kerékpár adót, nem ezt a kétféle egyenlőtlen megkülönböztetést kell tenni, hanem méltányosat és igazságosat. Ami a tervezett adóösszeget illeti, azt is túlmagasnak találjuk. Más városokban a legmagasabb adóösszeg 10 korona. Debreczenben sem lehet magasabb 10 koronánál. De ezzel az összeggel semmi esetre sem lehet a munkás osztályt megadóztatni, amelynek létfenntartási szükségletét képezi ma már a kerékpár. A tanács bizonyára megtalálja a helyes utat a kerékpár adó megállapítására; amelynek méltányosnak és igazságosnak kell lenni.

Svetits intézet növendékei a Hortobágyon. A Svetits intézet tanítónő-képzőjének képesített növendékei dr. Wolafka Nándor, tanárnők és több szülő kíséretében a múlt héten a Hortobágyon voltak. A társaság figyelmesen megnézték mindent, majd átment a Zám nevű pusztaságra, ahol megérkezésükkor a Hymnust, távozáskor a Szózatot énekeltek el.

Az ügyvédi kamarából. A debreczeni ügyvédi kamara Bagossy Lajos törökszentmiklósi ügyvédet, miután az ügyvédség gyakorlásáról lemondott, az ügyvédek névjegyzékéből kitörölte.

Kiss Áron utazása. Kiss Áron püspök tegnap délután Szekeresre (Szatmármegye) utazott, hol Isaák Dezső volt egyházmegyei gondnok temetésén vesz részt. A püspök ma még hazatér Debreczenbe.

Kinevezés. A debreczeni kir. tábla elnöke Gavallér Dezső m.-szigeti törvényszéki díjtalan joggyakornokot segéd-dijas joggyakornokká kinevezte.

A Csokonai-körből. A Csokonai-kör titkári teendőit júliusban és augusztus első felében a Tusnádon tartózkodó Kardos Albert helyett dr. Arvay Béla, a kör ügyésze fogja ellátni.

Vig szinpad. A Baumann művész gárdája nap-nap után intelligens, nagy közönség előtt tartja élénk, változatos előadásait az „Angol királynő” udvartartásában. Baumanné művészetüket teljesen reaszorgálták a közönség pártfogására.

A Petőfi-dalkör ma délután 6 órakor saját egyleti helyiségében választmányi ülést tart, melyen az augusztus 2-án a nagyerdei nyári vigadóban tartandó ünnepélyes dalestély programját állapítják meg és a rendezőbizottságot megalakítják. Miután a Magyar testvérek, a Petőfi-dalkör házi cigánybandája tátrafüredi szerződése miatt a várostól távol lesz, ma döntenek a cigányzene kérdésében is.

— **Az ipartestületi betegsegélyező pénztár** két beteg iparossegédet a pénztár költségén furdőre küld.

— **A hét vőlegényei és menyasszonyai.** A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Satha György Bay Leonával, Ladányi Ferencz Balogh Irénnel, Tamási Dzsóz Mariánosik Juliánnával, Fecsu József Somogyi Juliánnával, Korsós Imre Nagy Máriával, Benedek Abrahám Váradi Ilonával, Grósz Ferencz Reszler Vilmával, Kanál Sándor Iván Zsuzsánnával, Osváth Pál Körner Idával, Szűcs Mihály Bodnár Juliánnával. — Összesen 10 pár.

— **Felhivas.** Értesítettek azon kis- és nagynyegyesi, szepesi, ebési, kösölyszegi és álomzugi birtokosok és mezőgazdák, kik roszadatkár bejelentésüket a városi adóügyi osztálynál megtették, hogy a helyszíni szemle mezejítése kezdetét vette, — miért is saját érdekükben felhivatnak, hogy vagy maguk, vagy megbízottjuk állandóan a földön tartózkodják, hogy a helyszíni szemle megejithető legyen.

— **Gondnokság.** A nyiregyházai törvényszék Bodnár Gyula nyiregyházai és Sós Zsuzsánna büdzentmihályi lakosokat gondnokság alá helyezte.

— **Pusztulunk és veszünk.** Igaza van a költőnek: pusztulunk és veszünk. Az anyakönyvi hivatal a múlt hónapról fogyást jelent. Született 193 (108 fiu, 85 leány), meghalt 232 lélek (120 fiu, 112 leány) és így a halálesetek száma 39 el több, mint a születéseké. Junius hónapban tehát aránytalanul több volt a haláleset, mint máskor. Csak a mai nappal lezáruló héten e elkedett kissé a születések száma. E héten összesen 54 születést (26 fiu, 28 leány) és 31 halálozást jelentettek, így most már a születések multták felül a halálozásokat és pedig 23-mal.

— **A csapókeri olv. só-kör.** Folyó hó 3 dikán, vasárnap délután 3 órakor a „Csapókeri függetlenségi és 48-as olvasó-kör“ a jelenlegi fiúiskola dísztermében gyűlést tart, melynek tárgya a kör vagyónának gyarapítása céljából egy mulatság rendezése.

— **Dalcsarnok.** Ma este kezd meg előadásait a „Debreczen“ sörösarnok kerti helyiségében Scheiner daltársulata. Scheiner igazgató évekkal ezelőtt már működött Debreczenben szép sikerrel.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásnak óta az anyakönyvi hivatal halálozasi osztályánál a következő halálozások jelentették be: Gönczi Margit róm. kath. 2 hónapos, Muszter Julianna ev. ref. 7 éves, Molnár János ev. ref. 13 éves, Gulyás Sándor ev. ref. 2 hónapos, Urai Irén Etelka róm. kath. 20 hónapos, Bányai József ev. ref. 16 napos, Kupai Julianna ev. ref. 18 éves.

— **Ujabb méhészeti előadás.** A méhész-egylet buzgó tagjai mindent elkövetnek, hogy e némes és hasznos foglalkozásnak minél több híveket toborzzanak s szakelőadások tartásával igyekeznek a járatlanokat bevezetni a méhészet titkaiba. Csak a multkoriban tartott az egyik egyleti tag, G. Szabó Kálmán Kórház-u. 1. sz. alatti méheseben ily előadás, s most ismét ugyanitt fog július hó 3-án vasárnap, Boczonádi Szabó Imre ur, a budapesti m. kir. operaház tagja az általa hosszú kísérletezések után feltalált kaptár rendszerrel való méhészkedésről, ennek előnyeiről stb. szabadelőadást tartani. E rendszer olyan, melynek alkalmazása mellett kétszer annyi méhcsaládot kevesebb fáradsággal lehet kezelni még nőknek is, mint eddig. Az érdekesnek ígérkező összejövetelen minden érdeklődőt szívesen látnak, nőket is.

— **A Dongó** mai száma élénk, változatos tartalommal jelent meg. Állandó rovatain kívül igen ötletesen foglalkozik a

tegnapi közgyűléssel, illetőleg a csendőrség beozatalával. A Dongó kapható minden tőzsdében, egyes számának ára 6 rkajár.

— **Az amerikai vegyészeti tisztító intézet** lapunk mai számában megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

x Kézitaska kiállítás Mentzenél.

— **Tanzenfolyam.** Schaff János ismert és közkedvelt tánczenítő a jövő héten 4 én a Koronában levő tánciskoláját újból megnyitja és a beiratkozni óhajtókat ezuton is kéri szives jelentkezésre. Bővebbet lapunkban megjelent hirdetésére nyujt.

— **Molnár Jenő** fiatal, törekvő kereskedő lapunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacz-utca 44., dr. Ujfaluassy ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kirakatokban.**

— **Eladó zongora.** Egy jó karban levő zongora József kir. herczeg-utca 47. szám alatt eladó.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

A képviselőház ülése.

Budapest, július 2.

A képviselőház mai ülésén Feilitzsch alelnök bejelentette, hogy Bánffy Dzsóz báró megválasztása óta eltelt a 30 nap, a választás ellen kifogással senki sem élt, így Bánffyt végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.

Majd azt jelenti, hogy Lengyel Zoltán interpellálni fog.

A költségvetéshez elsőnek Bizony Ákos szólott. Erősen bírálja a kormány eljárását, ténykedéseit és hogy ígéreteiből semmit sem váltott be. A költségvetést nem fogadja el.

A képviselőház ülésén Bizony Ákos beszéde közben fél 1 órakor megjelent a Házban Bánffy Dzsóz báró. Először a folyosón be zélggett, majd Visontai Soma és Györffy Gyula képviselők kíséretében a háznagy hivatalba ment és jelentkezett Csávossy háznagnál.

Onnan a baloldali folyosón át az ülésterembe ment és Visontai társaságában az Ugron-párt háta mögött az ellenzéki padok utolsó előtti sorában foglalt helyet és figyelte Bizony Ákos beszédét. Rövid idő mulva az elnöki emelvényre ment, Perczel elnökkel kezét fogott, vele és Rákosi Viktorral beszélgetett, Bánffy hétfőn szólal fel a Házban.

A vasuti sztrájkbizottság sajtópere.

Budapest, július 2. A budapesti törvényszék esküdtbírósa ma kezdte meg Margulit Kálmán és a sztrájkbizottság 13 tagjának sajtópereit.

A tárgyalást Zsitvay Leó elnök vezeti, a vádhatóságot Gesztí Andor ügyész képviseli, Margulitot dr. Bakonyi Samu orsz. képviselő védi.

Óriási közönség jelenlétében kezdték meg a tárgyalást.

Elnök kihallgatta Margulitot, ki meg rázóan ecsetelte a vasutasok nyomoruságos helyzetét.

Elnök: Milyen iskolát végzett?

Vádlott: Reált.

Elnök: Milyen eredménnyel?

Vádlott: Jó eredménnyel.

Bakonyi: Kérem az elnök urat, ne in-

tézzem védenczemhez olyan kérdéseket, melyek a tárgyhoz nem tartoznak.

Elnök: Ne avatkozzék védő ur az elnök jogaiba.

Bakonyi: Én kérelmet terjesztettem csak elő, de most már tiltakozom az ellen, hogy az elnök ur olyan kérdéseket intézzem védenczemhez, melyek a tárgyalással semmi összefüggésben sincsenek.

Azután elnök és Bakonyi védő között olyan izgatott jelenet fejlődött ki, hogy elnök kénytelen volt a tárgyalást felfüggeszteni.

A bíróság a felfüggesztés után visszavonult tanácskozni.

A finnek hóhérjának újabb áldozata.

Budapest, július 2. Helingforsból távirják, hogy Bobrikow kormányzó gyilkosának édesapját Schumann szenátort kihallgatták és a kihallgatás után letartóztatták.

Főherczegi keresztelő.

Budapest, július 2. Jozsef Ágost főherczeg fiát ma reggel keresztelték meg a budai királyi várpalota Szent-István templomában. A szertartást Szmrecsányi nagyváradi püspök végezte fényes segédlettel. Az újszülött Mátyás nevet kapott. A keresztapa József főherczeg volt.

Orosz-japán háboru.

Budapest, július 2. Szentpétervárról jelentik, hogy Alexejew tengernagy jelentést küldött a cárnak a Port-Artur előtt a mult hó 23-án lefolyt ütközetről. A jelentés azt mondja, hogy a mult hó 23-án Port-Arturtól 7 mértöldnyire torpedókat küldött ki Alexejew kémszemlére. — A torpedók összetalálkoztak a japán hajóhaddal. Csata keletkezett, miközben a japánok egy torpedót elűszertettek, kettőt megsértettek. Egy kapitány, egy hadnagy és két katona meghalt, 20 súlyosan megsérült.

Szerencsétlenség a nyugati pálya udvaron.

Budapest, jul. 2 Ma déli 11 órakor az Esztergom felől érkező gyorsvonat elütötte Bognár Lajos kapust, ki a vonat érkezésekor a sínparók között járkált. A kapus meghalt.

Budapesti arutőzsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása

— Déli zárlat. —

— júliu 2

Készaru: 2 1/2-ai magasabb.

Buza áprilisra	
Buza októberre	8 70 8 80
Rozs áprilisra	
Rozs októberre	6 54 — 6 55
Tengeri júliusra	5 23 — 5 25
Tengeri augusztusra	5 35 — 5 36
Tengeri 1905 májusra	5 57 — 5 58
Zab októberre	5 94 — 5 95
Repeze augusztusra	

MULATSÁG.

A Debreczeni Kereskedő Ifjak Társulatának Dalköre f. július hó 9 én, szombaton, a nagyerdei Dobos pavillonban táncszal egybekötött zártkörű dal- és zeneestélyt rendez. Belépti-díj személyenként 2 kor. Családjegy 3 személyre 4 kor. Kezdeté este 9 órakor. Alapító és pártoló tagok szabad-jegyének felmutatása mellett, belépti-díjat nem fizetnek.

A „Munkás Dalegylet“ folyó évi július hó 2-án szombaton a „Bika“ disztermében dalestélyt tart, melyre a figyelmes rendezőség már mindent elintézt, hogy a megjelenő közönség egy kellemes percet szerezzon magának. Ugy a műsor összeállítása, mint Veress Tóni hírneves bősörményi bandája bizonyára kellemesen fogják meglepni az itt összesereglett ifjúságot. A dalegylet régi jó hírneve s mulatságai már rég idők óta ismeretesek városunk mértő közönsége előtt s hisszük, hogy mint eddig, úgy most is szép közönség fogja felkeresni a Bika disztermét.

A Kossuth Dalkör estélye. Az olyan hamar közkegyeltséget szerzett Kossuth dalkör holnap vasárnap este a nagyerdei vígadóban dalestélyt tart. A fényes műsor, meg a dalkör jó hírneve tette, hogy már csaknem minden jegy elfogyott. A hangversenyt táncz követi.

Csizmadiák mulatsága. Most egy éve annak, hogy a csizmadiák termelő és árucarnok szövetezete megalakult. Ennek öröme ma este a szövetezet villanyvilágított helyiségében házimulatságot rendez. A mulatság nyilvános. Kíváncsiak vagyunk, hogy az ipari körök, melyek eddig figyelembe sem vették a szövetezet komoly munkáját, részt vesz-e a szövetezet vidám munkájában.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Jövöheti bünügyi főtargyalások. 1904. év július hó 4-én, hétfőn, vádtanácsi ügyek és ítélethirdetések. Július hó 5-én, kedden, főtargyalások. Sz. Nagy Sándor és társa ellen, súlyos testisértes büntettségért, Pásztor Jenő és 3 társa ellen, magánosok elleni erőszakért. Július hó 7-én, csütörtökön, Gyongyösi Gábor ellen, lopás büntettségért, Fehér József ellen, lopás büntettségért, Ringhoffer Károly ellen, lopás büntettségért.

— Szüneti tanács. A kir. törvény-szék nyári szünete megkezdődött. — A tárgyalásokat ezalatt a szüneti tanács végzi. A szüneti tanács hétfőn, 4-én kezdi meg tárgyalását.

A vicinális áldozatai.

— Összeütközés a vonattal. —

— Saját tudósítónktól. —

— július 2.

A lajosmizsei vicinális vágányain halálos kimenetelű szerencsétlenség történt tegnap délután 2 órakor.

A pöfögő kis vicinális utját számos ut keresztezi, de a Szeifert-féle téglagyár mellett nincsen sorompó. Ennek a vétkes mulasztásnak a következménye a tegnapi szerencsétlenség.

Érdekelték és a környék lakói, akik életüket látták a vonat által veszélyeztetve, többször kérték a védősorompó felállítását, de hiába. Ilyenformán a tegnapi szerencsétlenség elkerülhetlen volt.

Tóth István kocsis, társával: József Samuval kaszálni ment tegnap szekéren. A két ember a szekér első ülésén ült s a lajosmizsei vicinális vágányán akartak áthajtani. A szekér nyomában nagy por keletkezett s így nem láthatták, hogy a vonat robozva közeledik.

Tóth István kocsis az utolsó perczben vette észre a mozdonyt s hirtelen közzévágott a lovagnak. Azok ágaskodtak és egy pillanatra visszalökték a kocsit. Ez éppen elég volt arra, hogy a mozdony

elkapja az előtte gyenge alkotmányt. A szekér felborult és a következő perczben Tóth balva hevert a sinek közt.

Persze a vicinális nem birt rögtön megállani, hanem 80—100 métert ment még előre. Megállás után a vonat személyzete konstataálta, hogy József Samu könnyebb zuzódások árán szabadult. A vonat a két lovat is elgázolta. Az egyik azonnal kimult, a másik véres hulláját száz méternyire toltta maga előtt.

Természetesen rögtön óriási tömeg gyűlt össze a szerencsétlenség színhelyén, segíteni azonban a két emberen nem igen lehetett. — Tóth István halott volt, József Samu pedig, aki lábuzódásokat szenvedett, a Szent István kórházba vitték be. Tóth István 54 éves és hat gyermekes családapa. — „Erélyes“ vizsgálatot indítottak.

Zsögöd — Groszsmidt.

Én nem sirok a vesztesség felett,
Mely benned érte hazám s nemzetem,
— De szégyenérzet cikázik át rajtam
S fajtámnak gyávaóságát megvetem!
Mint tőr a magyar, bünös hitványsággal
Arzát piritó ripkéseket —
S ahelyett, hogy letisztitná magáról —
Nemessé teszi a — fekélyeket.

Én nem sirok a vesztesség felett,
Mit is siratnék rajtad Oh Zsögöd! —
Azt talán hogy Te, magyar mivoltodat
Mint holmi hitvány rongyot, ellökd...?
— Bölcse teszed! — Sasok között a veréb
Fontoskodják bár: mégis csak veréb...
Magyar mivoltod — kedves volt előttünk,
S nem gyanitok, hogy ördög bujt beléd!

Az álarcnál oh mi sokszor hitványabb
Az az ember, aki azt viseli, —
Kihez csak szilaj ostoresapás méltó,
Mely póre bőrét véresre veri...
Ostoresapás, kutyakorbács, száműzés,
Mindenkinek, aki elvetemül, —
Ne maradjon más e — haza-szent földjén,
Csak aki magyar — rendületlenül...!

Király Péter.

REGÉNYCSARNOK.

Az elintézetlen ügy.

Irta: Sas Ede.

(Folytatás)

Hanem a kis hadnagyot nem hütötte le az erélyes hangu rendreutasítás:

— Hohó! Engem nem riaszt vissza a paradicsom küszöbéről, ha még oly szigoruan néz is rám, mint egy kerubin. Láttam én már sok kegyetlen kis keribunot...

Az asszony arca erre márlángvörösre gyuladt:

— Hadnagy ur, most már elég. Az imént még tréfára vettem a dolgot. Én nem bánom, akármilyen kerubinukat látott. De én megtiltom, hogy velem ezen a vakmerő hangon beszéljen!

A hadnagyot végig ingerelte tánczosnéjának metszően éles hangja. S még jobban feltűztele a lángoló tekintete, amely csakugyan olyan volt, mint a kerubin pallosának villanása. A cigány szilaj nótát rántott rá. A hadnagy is szilajul kiáltott fel:

— Eh: Maga sem különb, mint a többi kerubin!

Azzal villámgyorsan átfogta az asszonyt és éggő csókot nyomott az arcjára. A nő arczul akarta ütni megtámadóját, de föl-

emelt kezét megszibbasztotta a botránnyól való félelem. Rekedten szólt a tánczosához:

— Vezessen azonnal a helyemre!

Közel volt az elájuláshoz. Megtántorodott. A körülállók azt hitték, kimerült, elszedült a táncban. A bányamérnöknek végtelen sajnálatára ott kellett hagynia a hódítását, hogy hazavigye barátneját, aki így m grontotta a multság végét. A szürkületben lassan oszladoztak a mulatók csak a tiszték iddogáló társasága maradt a lombos sátorok alatt.

VII.

— Ugy bántak velem, mintegy utolsó czédával! — sikoltott fel az asszony lelkében a szégyen, amikor hazaért és lehanyatlott a pamiagra.

Kinek nézte őt az a ficzkó, hogy így mert hozzá szólani? Hogy azt merde vele cselekedni? S hogyan torolja ő meg e sérelmet? Ki áll bosszút az ő megsérteit becsületéért? Más asszony ilyen helyzetben abhoz fordul, aki hivatott védője az ő becsületének. De ő? Megteheti ezt ő? Hiszen ő védtelenül ki van szolgáltatva minden arczatlankodásnak. Az a ficzkó bizonyára nem vetemedett volna e vakmerőségre, ha attól tarthat, hogy ezért kemény számadásra vonják. De hiszen az ő férje nem emelhet az asszonya becsületének védelmére fegyvert!

Sőt talán nem is tenné? Hiszen a saját becsülete védelmére sem tette...

Immáron a nappal józan világossága vette közül. És a nappal rettenetes józansága azt mondta neki, hogy bele kell törödni, bele kell fásulnia a sorsába. Micsoda ostobaság, még csak gondolni is a lovagias megtorlásra! Azért, mert te Küküllő leány vagy szegény asszony? De most mostamesterné vagy — az urad pedig postamester és semmi más — nem gavallér...

És leült a rácsos ablak mellé és végezte a józan nappal sivár robotját. Onnan riasztotta föl déltájt a bányamérnökne, aki zihálva rontott a hivatalba:

— Hallotta lelkem a nagy ujságot? Révész főhadnagy megverekedett a legjobb barátjával, Klemens hadnaggyal és veszedelmesen megsebesült...

(Folyt. köv.)

Csak e hó 25-éig!!

Szönyegraktárunk athelyezése miatt az összes ott lévő árukat leszállítottuk

Különös olcsó alkalmivétel képen ajánlunk:

Több száz drb. szönyegmaradékot féláron.

Visszamaradt függönyöket féláron.

Butorszövet maradékokat féláron.

Egyes ágy- és asztalterítőket féláron.

Egyes flanel takarókat féláron.

Bosznay J. és Társa

szönyegháza, Kossuth-utca 11.

Csak e hó 25-éig!!

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. 8 fillér.

ÜGYVÉDI irodába ajánlkozok egy már e szakban gyakorlat felett rendelkező, jó írásu felső leányiskolát végzett fiatal leány. Czim a kiadóban.

LAKÁS változó. Tudatom, hogy lakásomat mely eddig Hatvan-utca 31. sz. alatt volt Széchenyi utca 27. szám alá helyeztem, Popper Dávidné okl. szülész. Debreczen, Széchenyi-utca. 27.

Szabó műhely és amerikai vegyészeti tisztító-intézet.

Csapó-utca 18. és Vár-u. 2. sz.

Minden háznál szükséges

Mindenféle ruhaneműek tisztítása, javítása és átalakítása, valamint új öltönyök készítése a legújabb divat szerinti szabásban elfogadtatik.

Minárik József

polgári és katonai szabó, vegytisztító intézetében.

Hajdusági Bajuszpedrő.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedrő használata által, mely legjobb az összes bajuszpedrő készítmények között. A bajuszt nem törli, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz ára 50 fillér.

Kapható:

Dr. Rotsnek V. Emil utóda

Grösz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

Debreczen, Kossuth-utca 8. sz.
Valamint Tóth Béla gyógyszerárán.

Naftalin 1 kg. 24 kr.

Borostyánlak 1 kg. 60 kr.

Linoleum 1 kg. 70 kr.

Neumann Nándor,

festék kereskedésében, Hatvan-
utca 5.
Telefon 520.

Szüneti Szépirási Tanfolyam.

Folyó év július 3-án új tanfolyamot nyitok a magyar, német és rondirásból.

Okosan, kedvesebben, hasznosabban nem töltheti a művelődni, haladni és munkálkodni vágyó mindkét nembeli ifjúság a hosszú szünetét, mintha oly behizelgő diszes, írásra tesz szert, mely kézügyesítő, gyönyörködtető, izlés-nemesítő és kiváló hasznosságú egyaránt.

Felnőttek 15—20 óra alatt sajátíthatják el a legszebb, legdiszesebb írást. Tandíj 20 korona, mely összeg beiratáskor előre fizetendő.

Egy-egy csoportban csak 6-an vehetnek részt, mely intézkedés gyakorlati, lelkiismeretes tanmódszerem mellett a gyors, meglepő sikert előre is biztosítja.

Minden tanfolyamot írás kiállításal rekesztem be. Beiratások naponta 11—1-ig Egyháztér 5. szám alatti emeleti irodámban. Tanórák felváltva délelőtt 9—1-ig. — Kiváló tisztelettel

ZALAI MÁRK, nyug. tanár.

Táncziskola megnyitás

Van szerencsém a n. 6. közönség becses tudomására hozni, hogy július hó 4-én, hétfőn a „KORONA” című tánczteremben, Csapó-utca 17. az új

Táncziskolát megnyitok.

Tánczórámot osztályozom tétetés szerint, a két havi szünetre, azaz július és augusztus hónapokra gyerek-kolom, 6—12 évesig délután 4 órától 6-ig, — nagy deák-kolom 6—8 óráig, — iparos-kolom este 8—10 óráig.

Tandíj (a két hóra) 10 korona.

Táncziskolámat úgy kezdők, mint haladók részére nyitok meg. Minden vasárnap kisbált rendezek 8 órától 12-ig.

Belépő-díj: hölgyeknek 40 fillér
uraknak 80 „

Beiratásokat elfogadok a mai naptól bármely időben lakásomon, vagy este a táncziskola helyiségében.

Lakás és tánczterem

Csapó-utca 17. szám.

Kiváló tisztelettel

SCHAF JÁNOS táncztanító.

Építkezési idényre

ajánlok:

honi és budweisi porcellán kályhákat, öntött vas- és meidinger köpenyes kályhákat fa- és szénfűtésre

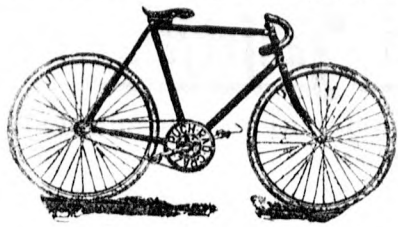
Kerti felszerelések mint padok, székek és asztalok vasból fényezve, kertészeti eszközök

Háztartási felszerelések

románcozott edények, fényezett áruk, fürdőkádak, jégsekrenyek, vasbutorok, gyermekkocsik stb.

TÓTH GYULA vasnagykereskedő

Piacz-utca 20. és 27. szám.

legyen és bérmentve küldjük 1904. évre szóló kerékpár- és részek árjegyzékünkkel.

Egyedüli elárúsítója a hírneves gráci Puch kerékpárknak.

Kerékpár részek nagy raktára, javító műhely.

Rosenberg és Hammer

villany-műszeresek, kerékpár- és varógép-raktár

Debreczen, Piacz-utca 2-ik szám, — a nagytemplom mellett. —

500 forintot

fizetnek annak, a ki Bartilla fogvizet használata mellett, melynek üvegje 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlik. (Csomagolások külön 10 kr.) Bartilla Winterk d. Wien, 19/1. Sommergasse 1. — Kapható Debreczenben minden gyógyszerárban. Határozottan kérjük Bartilla-féle fogvizet. Hamissító feljelentéséért jó díjazás adatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 2 forint 60 kért.

30 krajczár

1 liter kitünő hegyi bor kívánatra hazhoz szállítva a

MOLNÁR JENŐ

Szent-Anna-utca 36. sz. a.

ujjonnan megnyitott fűszer, csemege- és bor üzletében.

Vann szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak

Szent Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

bermésé megszereztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

Hekt liter vételénél engedmény.

Allandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

Mindennemű gyógy és ásványvizek

legfrissebb töltésben kaphatók:

Fritsch Károly

fűszerár-üzletében,

Főtér, a „Bika“-szállodával szemben.

BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ

NAGY ÜVEG

ÁRA: 2 KORONA

KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA

MASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ

MELLEKELVE VAN!

TURUL czipőgyár részv. társaság

az ország legnagyobb czipőgyára.

Feltűnést keltő árak!

Női bőr czugos czipő 2 40 frt	Női fűzős czipő, fekete és színes 2 80 frt	Női gombos bőrczipő fekete v. színes 3 frt	Női fűzős czipő box bőr 3 75 frt
Férfi czugos czipő, borított és sima 2 50 frt	Férfi bőr fűzős czipő 3 frt	Férfi czugos vagy fűzős Boxcalf 4 25 frt	Színes női bőr félczipő 2 frt
Női bőr félczipő 2 frt	Női, szürke vitorla vászon félczipő 1 frt	Férfi szürke vitorlavászon fél czipő 1 20 frt	Női félczipő gumival 1 20 frt
Fekete és színes, fűzős czipők gyermekek részére 90 kértől	Leánygombos félczipő 1 70 frtől	Leány fűzős bőrczipő színes v. fekete 1 60 frtől	Női szalon czipő 1 50 frt

Elegáns, tartós, kényelmes és olcsó.

Főraktár Debreczen, Piacz-utca 50. szám.

92 saját raktár a bel- és külföldön.